

Contes fets a pagès

ANNA AGUILAR / **Taradell**

● Vet aquí un matrimoni pagès: en Pep Cabanas i la Roser Romaní del mas Casablanca de Taradell. Vet aquí una dèria: ensenyar a la canalla com funciona una casa de pagès tradicional, amb el seu bestiar, les seves feines i eines, i tot el menester. I vet aquí el resultat final: un projecte editorial (Edicions Casablanca) i uns contes infantils; els d'en Fermí, el ratolí pagès. Fins ara ja han publicat set títols –el darrer és del juny: *Jugant amb foc*–, i la voluntat és arribar a la dotzena, un per mes i cadascun dedicat a un tema.

En Fermí, el personatge protagonista dels contes, viu amb la seva família de rosegadors al mas Casablanca. Però no està sol. La seva companya de fatigues és la Valentina, una ratolina arribada de Barcelona que des del primer conte ja es va instal·lar en aquest mas d'Osona. Des de llavors, en Fermí i la Valentina –que és com dir en Pep i la Roser–, segueixen d'un cap de l'any a l'altre les feines i tradicions que hi ha a pagès: des de la sembra dels cereals fins a la matança del porc. I per què uns ratolins? «Són uns animalons simpàtics i curiosos, que poden estar una mica pertot arreu: a la casa, a les corts, a les quadres, etc.» Ho diu qui els va portar al món: Joan Romaní *Scaramuix*. Dibuint i autor dels textos, ell és qui teixeix les històries d'en Fermí amb l'assessorament de continguts d'en Pep i la Roser (germana del dibuixant). Fan equip: «En Pep em dona la informació i m'explica quines feines toca fer a pagès a cada època –comenta *Scaramuix*–. Ell voldria explicar moltes coses, però jo haig de procurar que no sigui un manual de pagesia i donar-li un to de conte, amb un fil argumental.»

Cada conte inclou diverses històries que avancen en paral·lel, algunes de les quals tenen continuïtat d'un número a l'altre. Tot i així, els llibres també funcionen de manera independent. Al final dels contes hi ha unes notes adreçades tant a pares i mares com a educadors per aprofundir en al-

Elaborats a consciència, com si estiguessin cuits amb llenya i a foc lent. Des del novembre de 2005, Edicions Casablanca, dels masovers Pep Cabanas i Roser Romaní, ha publicat set contes infantils d'en Fermí, el ratolí pagès, i ja està preparant el vuitè. L'objectiu d'aquests llibres és donar a conèixer a la mainada com és la vida en un mas tradicional, amb la col·laboració de Joan Romaní «Scaramuix». Ell hi posa el traç dels dibuixos i la traça d'unes explicacions divulgatives i divertides.

guns aspectes i, al davant de tot, un petit refranyer del mes en qüestió. «Aquests contes, hem comprovat que tant agraden als nens més petits com als més grans, com als avis», explica en Pep. De fet, hi ha diferents nivells de lectura, aptes per a totes les edats segons les seves habilitats lectores. «Els més petits es fixen només en els dibuixos. Per als que coneixen la lletra de pal, hi ha algunes paraules per aprendre vocabulari. Per als que llegeixen lletra lligada, a sota de cada dibuix hi ha una frase; i per als més grans la història del conte és amb lletra d'impremta», comenta en Pep. I afegeix la Roser: «Tot i que ens han comentat que en aquests contes hi ha molta lletra, precisament nosaltres el que volíem era recuperar la tradició d'explicar un tros de conte cada dia, per fomentar la comunicació entre pares i fills.»

L'exigència en els continguts no ha deixat de banda el rigor en les formes. *Scaramuix* es mostra disciplinat amb el seu treball. «Per la meua experiència en publicitat i en productes de gran consum infantil, m'he adonat que als nens els agraden les coses ben dibuixades. A ells els encantaria poder dibuixar bé, el que passa és que encara no en saben. Per això penso que és molt important que els dibuixos estiguin ben fets i si-

En Fermí, enfilat a l'escala, i la Valentina són obra de Joan Romaní *Scaramuix*. Estan guaitant el gat de l'altra pàgina? / SCARAMUIX

Roser Romaní i Pep Cabanas mostren, asseguts en unes bales de palla del mas Casablanca, els set títols fins ara publicats dels contes d'en Fermí, el ratolí pagès, d'Edicions Casablanca, l'editorial que ells han creat: *La visita de la Valentina*, *Secrets del bosc*, *Un encàrrec complicat*, *Problemes d'altura*, *Canvi d'aires*, *Bon Nadal!* i *Jugant amb foc*. / A.A.

guin tan reals com es pugui.» Només cal veure la quantitat de detalls i la minuciositat de les il·lustracions per entendre què vol dir.

Picant portes

Com que en Pep i la Roser no van trobar cap editorial disposada a materialitzar el projecte literari, no s'hi van pensar dos cops i van tirar pel dret: editar-se els contes ells mateixos. Però això volia dir topat amb un altre obstacle, el de la distribució. Com podien fer arribar el seu producte al públic? Convençuts de la qualitat dels contes, es van llançar al buit recorrent les llibreries i les escoles del país per donar-se a conèixer. «Vam decidir que ens ho faríem nosaltres mateixos —explica la Roser— i hi dediquem els dilluns i els dimarts.» Fins ara han visitat personalment més de 300 llibreries de tot Catalunya, on han anat a presentar-los en Fermí. «Hem comprovat que vendre aquests contes en grans superfícies és molt difícil. En canvi, a les

Vedells, porcs i aviram en el seu món

● Tot i que el primer conte d'en Fermí, el ratolí pagès, va aparèixer el novembre de 2005, la introducció ja estava escrita des del 2002. Feia temps que hi donaven voltes. De fet, des de principi del 2000. Aleshores en Pep Cabanas i la Roser Romaní ja tenien experiència amb els infants gràcies a les visites per a escoles que ofereixen, des de fa 15 anys i com a complement de l'activitat agrícola i ramadera, a casa seva. Aquest curs 2007-2008 han passat pel Mas Casablanca de Taradell (Osona) prop de 4.000 nens i nenes i en cartera tenen unes 130 escoles que, de manera periòdica, acudeixen a la seva explotació per poder ensenyar el bestiar als seus alumnes.

«D'entrada el que més volen els nens i

nenes és poder tocar els animals», comenta en Pep, al mateix temps que descobreixen que no tot són «cabretes», sinó que també existeixen els xais, i que

Visita d'una escola al mas Casablanca de Taradell, el 2004. / SAGI SERRA

les panotxes de blat de moro no són penjolls de plàtans. Els xais, les vaques, els porcs i l'aviram es veuen a la primera part de la visita, mentre que els conills i els cavalls es deixen per havent dinat. «Si alguna escola ens demana veure l'hort, també ens hi aturem», diuen. / A.A.

llibreries, on el llibreter sap de què va i pot explicar-ho als seus clients, es ven molt més bé», comenta en Pep. Tot i que ell i la Roser ara ja estan en condicions de dir que el projecte comença a caminar tot sol, aquesta nova aventura va néixer amb grans dosis de devoció i vocació. «De mica en mica vàiem que la cosa anava bé, i al cap d'un any ja estàvem disposats a fer la segona edició del primer conte (*La visita de la Valentina*) i a tirar endavant la col·lecció.» Actualment, de cada número en fan una tirada de 3.000 exemplars i ja estan preparant el vuitè títol, dedicat al novembre: *Una nit agitada*.

A part dels contes, Edicions Casablanca (www.mascasablanca.com) també ha editat unes targetes per a la mainada i el calendari d'en Fermí i la Valentina del 2008, dedicat a les hortalisses. «D'idees en tenim moltes, la gent ens diu que n'hauríem de fer dibuixos animats, però ara el primer és acabar la col·lecció», apunten.